

SPOLNA DISKRIMINACIJA nezaposlenih mladih majki u potrazi za poslom

Na razgovor za posao došla s djetetom pa odmah poslana van!

Suzana ŽUPAN

“S djetetom ćete ići i na posao?!” - upitao je ženu predstavnik poslodavca

ĐAKOVO - Nezaposleni s područja Đakova i okolice, njih 12-ak, koji su ovih dana bili pozvani na razgovor za posao prodaje usluga jednog telekomunikacijskog operatera, ostali su zgranuti grubim postupkom predstavnika tvrtke prema mladoj majci čiji je “kriminalen” što je na intervju došla s djetetom! “Zar ćete s djetetom ići i na posao?!” upitao ju je drsko i nadobudno mladi predstavnik poslodavca. Zbunjena žena odgovorila je da ima još jedno, također mlade djetete, koje je bolesno i ostalo je s bakom pa je starije povelu da rastereti stariju ženu. “Molim vas, samo izadite!”, odgovorio je beskompromisno mlada nezaposlenoj majci, ne dajući joj ni šansu za razgovor. Još jedna “priča iz Hrvatske”, još jedan primjer s našeg “tržišta rada”, još jedan slučaj diskriminacije pri zapošljavanju majki zato što su - majke, imaju malu djecu ili, nedajbože, planiraju još rađati. Brojnim poslodavcima, bojeći se da će te žene često biti na bolovanjima zbog djece i porodičnim dopustima, takva radna snaga ne treba. Istovremeno, puna su nam usta straha da nam bez pravih pronatalitetnih mjera kao naciji prijete izumiranje.

Posao ili djeca?

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić kaže kako ovaj slučaj reflektira širi društveni kontekst.

- Sigurna sam da mlada majka ne bi povelu djetete na razgovor za posao da ga je imala kome ostaviti na čuvanje i da joj hitno ne treba posao. A sama

Nezapošljavanje majki problem je žena, ali i muškaraca - financijski trpi cijela obitelj

činjenica da je majka ne smije biti razlog ne samo bezobraznom ponašanju pojedinaca već i diskriminaciji prilikom zapošljavanja. Slučaj pokazuje da je briga za djecu danas još uvijek prepuštena isključivo majkama, o čemu svjedoče i dostupni podaci koje sam objavila u svom izvješću o radu za 2011. Hrvatskom saboru, a koji pokazuju poražavajuću činjenicu da su trudnice i žene koje su nedavno rodile žrtve spolne diskriminacije od strane poslodavaca. O tome sam govorila na okruglim stolovima vezano uz predstavljanje projekta o razvoju žena u ruralnim sredinama, gdje sam naglašavala važnost dostupnosti javnih servisa - jaslica i vrtića, svim zaposlenim ženama kako bi se rasterećene mogle posvetiti poslovnim obvezama i sve zahtjevnijim uvjetima na tržištu rada. Posebice stoga što su u RH i dalje snažne tradicionalne uloge u obitelji i neravnopjerna podjela kućan-

Lani je različite oblike roditeljskog dopusta koristilo

97,42
posto majki i približno
3,80
posto očeva

skih poslova. Svjedočimo daleko većem broju majki koje koriste različite oblike roditeljskog dopusta, njih čak 97,42 posto ili 67.080 prema dostupnim podacima za 2011. - ističe Ljubičić. S druge strane, navodi, vrlo je mali postotak očeva koji koriste dodatni roditeljski, tj. roditeljski dopust (u 2011. samo 0,47 posto očeva koristilo je dodatni roditeljski dopust od 6 mjeseci djetetova života, i samo 3,33 posto roditeljski dopust od 180 dana) koriste uglavnom očevi

koji imaju manja primanja od svojih partnerica. To opet ukazuje na činjenicu da su žene te koje, ako su zaposlene, imaju manja primanja od muškaraca pa se roditelji odlučuju i zbog tog razloga da roditeljske dopuste koriste žene. Nadalje, neravnopravna raspodjela kućanskih poslova i brige za djecu između žena i muškaraca, kao i nedostatak infrastrukture, dovoljnog broja jaslica i vrtića, velike su prepreke u zapošljavanju žena.

Diskriminacija zakonom zabranjena

- Naravno, navedeno ni u kojem slučaju ne opravdava način na koji je predstavnik tvrtke iz ovog slučaja postupio, to više što je prema Zakonu o ravnopravnosti spolova zabranjena diskriminacija na temelju obiteljskog statusa, a nepovoljnije postupanje prema ženama na osnovi materinstva ta-

koder se smatra diskriminacijom u svim područjima pa tako i prilikom zapošljavanja - kaže Višnja Ljubičić.

Slučaj je, nakon našeg upita Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, naišao je i na osudu ove javne ustanove, u kojoj ističu da je svaki oblik diskriminacije nedopušteno i neopravdano razlikovanje osoba na osnovi karakteristika navedenih u Zakonu o suzbijanju diskriminacije.

- Diskriminacija je zabranjena, osobito u području rada i radnih uvjeta; mogućnosti obavljanja samostalne ili nesamostalne djelatnosti, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju te napredovanju; pristupu svim vrstama profesionalnog usmjeravanja i usavršavanja te prekvalifikacije. Smatramo da je mlada majka bila stavljena u nepovoljni položaj na vrlo nekorektan i neprihvatljiv način - ističu u uredu ravnateljice HZZ-a. ■

Može se podnijeti i tužba

Hrvatski zavod za zapošljavanje kao javna ustanova ne podržava ni jedan oblik diskriminacije, kao niti jednu diskriminacijsku osnovu jer je ona uvredljiva, neprihvatljiva i zakonom zabranjena - poručuju iz HZZ-a. - Svatko tko je bio izložen diskriminaciji može se obratiti pučkom pravobranitelju, no može se i podnijeti tužba nadležnom sudu radi utvrđivanja diskriminacije i naknade štete. Ako se osoba obrati HZZ-u s informacijom o diskriminaciji, iako nismo institucija koja ima ovlasti provoditi bilo kakve represivne mjere ili postupke, provjerit ćemo suradujemo li s navedenim poslodavcem, informirat ćemo ga, ali i upozoriti o nekorektnom i neprihvatljivom diskriminatorskom ponašanju - poruka je iz HZZ-a.

Pravobraniteljica za Višnja Ljubičić

POZIV PRAVOBRANITELJICE

- Budući da je Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova nadležan za pitanja diskriminacije na temelju spola, bračnog i obiteljskog statusa i materinstva, pozivam mladu majku, kao i sve druge osobe koje se smatraju diskriminiranim po bilo kojoj od ovih osnovu na bilo kojem području javnog života da se obrate pisanom pritužbom ili telefonom kako bismo konkretni slučaj mogli ispitati - savjetuje pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Višnja Ljubičić.